

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marfa. Jue și Sâmbata

ABONAMENTUL
 Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
 Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
 Corespondențele sunt a se adresa la
 Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
 Epistolele nefrancate se refușă. Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:
 Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
 pentru fie-care publicare.

Memento.

În Austria a început a domni un curent vrășmas desvortărei libere a poporilor din diferitele țeri, cari o compun, și amărăciunea isvorită din acele stări nesănătoșe a luat așa dimensiuni, încât pentru mulcomirea lucrurilor, pentru liniștirea spiritelor turburate, în timpul din urmă a întreprins Coróna.

Cu resens ne aducem încă și acuma aminte de scenele turbulente, care le-au provocat în parlamentul din Viena deputații germani pentru măsurile guvernului, prin cari s'au dat bohemilor dreptul de a se folosi de limba maternă în afacerile lor administrative și giudiciale.

Ordinațiuni cari regulază limba, — sub numirea acésta erau cunoscute acele măsuri, — aceste ordinațiuni au fost ținta obstrucțiunii scandalôșe, cari de ani de zile împedecă funcționarea normală a parlamentarismului în Austria.

Lumea iubitoare de adevăr și de dreptate, cu indignare a privit la obstrucțiunea din partea elementului german, care nu voia să facă și negermanilor parte de dreptate și echitate.

S'a dovedit de bună armă obstrucțiunea, care împedecă funcționarea parlamentarismului; după mai multe încercări cu schimbarea de guverne când amice germanilor, când celorlalte naționalități, în cele din urmă a fost chemat guvernul actual, care a făcut pe placul nemților, și a revocat ordinațiunile de limbă, cari asigurau și bohemilor drepturi egale ca și elementului german.

S'a schimbat deci situațiunea, în Austria a dispărut curentul sănătos cu era dreptății, s'a dat din nou egemonia în mâna elementului germân, și acésta în speranța, că prin asemenea măsuri de violentare se va asigura funcționarea normală a parlamentarismului.

Noi nu credem, că soluțiunea aplicată se poate considera ca cea mai fericită.

Dacă elementul german pe cale neconstituțională, prin obstrucțiune a ajuns la aceea, ca să vină un guvern, care să revôce ordinațiunile favorabile bohemilor, de bună samă și elementul bohem va folosi acea armă, și urmarea va fi căderea guvernului actual și venirea altuia, care din nou va pronunția: încetarea egemoniei germane, domnirea dreptății și a egalei îndreptățiri.

Și în faptă așa s'a și întemplat îndată după revocarea ordinațiunilor de limbă. S'a revoltat elementul bohem, încât a trebuit să întrevină forța publică a statului spre a oprî furia poporului, care deslănțuită odată, dela demonstrațiuni publice până la furt și pradă este numai un pas.

Demonstrațiunile din Bohemia s'au început cu ura contra germanilor, au trecut la antisemitism, și de acolo a fost numai un pas până la furt și jaf, căci între elementele sănătoșe totdeauna se mestecă și ômeni, cari nu din instinct național, nu din considerațiuni mai înalte politice iau parte la asemenea demonstrațiuni.

Tocmai acuma ni-aduc telegramele mai prospete scire despre chemarea

tuturor șefilor de partid la Corónă, spre a încerca o apropiere, o nivelare a punctelor de diferențe în scopul de a se da parlamentului posibilitatea funcționării normale.

În o conyorbire cu monarhul bohemii tineri au declarat, că ei nu au încredere în actualul guvern, care a revocat ordinațiunile pentru regularea limbei, și monarhul le-a dat asigurarea, că nu se lęgă de persóna actualului ministru-president, căci un guvern de amployați pôte forma ori și când.

Dară nu numai între bohemi este mare amărăciunea contra curentului actual.

Se întemplă lucruri în Bucovina, cari trebuie să revolteze pe ori-ce om iubitor de dreptate.

Biserica din Bucovina trece prin un stadiu de umilire, care nu mai are păreche în istoria de una sută de ani dela dismembrarea ei de cătră Moldova.

Presidentul țerei la ocasiunea cea mai festivă, când biserica greco-orientală română în frunte cu metropolitul se presintă spre a-și manifesta loialitatea față cu monarhul, la acésta festivă ocasiune insultă în mod frivol întreg clerul român, și dacă preoțimea insultată se întrunesc și respinge acusa nedemnă, și nemeritată, cela ce o a insultat, presidentul țerei, pornesc persecuțiune oficială în contra preoțimei române.

Asemenea periculos curent nu mai are îndreptățire, nu mai are titlu de existență, și în interesul monarchiei el trebuie să dispară, și cu cât va dispărea mai curând, cu atâta va fi mai bine și pentru monarchie și pentru poporele ei.

Transpunerea valutei austriace în aur. Pentru regularea valutei, împedecată precum se știe în urma hotărîrei comisiunii de control a datoriei statului, deocamdată guvernul austriac a dispus să se dea băncei naționale din disponenda cassei 10 milioane fl. În urma acestei dispoziții, guvernul maghiar încă va depune cele 9 milioane 600.000 fl., avisați de mai înainte. Banca va bate piese de câte 5 corónes din piese de argint de câte 1 fl.

Misiune apostolică.

Reduși în cadrele vieții publice la o mișcare încâtva mai liberă abia pe două terene, pe cel școlar și pe cel bisericesc, ar urma ca noi Români de sub coróna S-tului Stefan să utilizăm din prisosul forțelor, care alte popore îl epuiză parte foarte mare în luptele politice, pentru a ne întări cel puțin cele două paladii ale existenței noastre etnice: *biserica și școla*.

Întărirea acésta o reclamă secolul ce apune, care lasă celui următor de moștenire pretenții mai urcate atât cu privire la viața individului, cât și a societății omenesci. „Secolul actual, a zis de curând cu o înaltă inspirație un ministru român*) — e

*) Dr. Istrati, ministrul lucrărilor publice în România, discurs la inaugurarea școlii de meserii din Băcău; comp. și discursul la deschid. conf. inv. Reghin de Dr. E. Cristea.

secolul muncii, secolul viitor însă, va fi nu numai al muncii, dar al *muncii chibzuite și pricepute*, ce rezultă numai din știință și din o voință firmă și conștientă.”

Așa dar nu numai muncă, ci chibzuită muncă va fi parola vécului în care intrăm.

Să vedem dacă ne este dat unde-va să aflăm sorgintea însuflețirii noastre pentru asigurarea viitorului, și să cercetăm apoi mijlocele și modul pentru crearea unei situații solide.

O privire numai fugitivă asupra vieții publice ne va arăta întru cât ni se oferă acolo momentele căutate, sau ne va face să căutăm airea criteriile edificiiu nostru cultural.

Principiul filosofului grec Protogora (440 a. Chr.), că adecă omul e măsura tuturor lucrurilor, pare că începe a fi îmbrățișat ca maximă în toate ramurile vieții publice. Un egoism fără hotar, un orgoliu întru ridicarea eului propriu în regiuni nemeritate, vênarea intereselor individuale sau familiare înaintea binelui obștesc, căutarea unei măsuri pentru fapte și voințe în avantajile personale, vanitate, mituirii, parțialitate, tocirea simțului moral, lupte pline de patimă și egoism, eată icóna de toate zilele în marea dramă a vieții.

Și preste toate aceste fenomene, aberații temporale omenesci, se ridică sublimă și majestôșă doctrina fundamentală a creștinismului: *dragostea evanghelică*, aluatul curat al tuturor faptelor de bine. Pe ea e clădit Sionul nostru, altarul sfinței noastre credințe, testamentul strămoșilor nostri, și din nobilele ei mlădițe ne împletim cununa viitorului, plin de speranțe.

Dacă numai principiul ací amintit ne oferă garanța puternică a salvării noastre, trebuie să adaugem că noi numai ca fideli fii ai bisericii noastre străbune, vom ajunge ținta, ce Providența ne-a designat o.

Să trecem numai decât de pe terenul teoretic pe cel practic, căci nu vorbele, ci faptele cumpnesc ceva.

Preoțimea noastră sub neadormita priveghere a Inalt P. S. nostru Archiepiscop și Metropolit, care a luat inițiativa apostolică a concentrării de puteri în conferințe preoțesci, e chemată să desvôlte în viitor o muncă îndoit mai mare ca în trecut.

E o muncă pacinică, prescrisă tuturor celor-ce au luat asupra-și slujba apostoliei, o misiune culturală, prin care singură se va ajunge scopul final al tuturor nesuințelor omenesci: *fericirea aici pe pământ și dincolo de mormânt*. Acésta se va putea dobândi cu succes numai prin alegerea mijlocelor corespunzătoare, prin muncă binechibzuită, prin exemple de jertfire, cu care va trebui să premergă preotul în totdeuna.

În contactul seu zilnic cu poporul, preotul cunôșce mai bine decât ori-cine altul durerile aceleia. Inima sa nu e permis să se închidă pentru neajunsurile ce le observă, ci cu sfatul său, cu pildă vrednică să ajute întotdeuna. Amvonul să fie echoul tuturur îngrijirilor, ce străbat inima caldă a unui păstor devotat chemărei sale.

Șciut e, că basa înaintărei pe orice cale, e bună-starea. Ea e mijlocul, ce duce la scop, căci omul e o ființă compusă din 2 părți, corp și suflet legate strîns una de alta și numai prin o desvortare armonică se ajunge ținta, la care tindem.

Precât de mult se recomandă o lucrare rațională a pământului, introducerea celor mai noută mașini pentru exploatarea comorilor îngropate în sîmul lui, ca în felul acesta să crească și producția în raport cu exigențele reclamate de numărul mai mare al locuitorilor, tot atât de imperios se cere înzestrarea sufletului cu cunoscințele cele mai noută, folositore și indispensabile în lupta noastră culturală.

Dacă cineva singur nu e în stare să jertfescă pentru a se provede cu scrieri folositore, acésta o pôte face o *societate de lectură* care cu ușurință o pôte înființa ori-ce comună sub povățuirea păstorului seu sufletesc. Înființarea de *biblioteci populare* pentru luminarea poporului cade tot în ramul acesta. Câte trebuințe n'are biserica în decursul unui an, care pe lângă îndemnul preotului s'ar puté toate preîntimpina din partea unei *reuniuni de femei*, înființate pentru înfrumșetarea bisericii, și alte scopuri nobile.

Preotul luminat și cu însuflețire pentru chemarea sa, are ocasiune a se face nemuritor înaintea poporenilor sei, cari chiar dacă la început nu l-ar înțelege, vészând că preotul însuși jertfescé dela sine pentru întemeerea fericirii creștinilor sei, mai târziu 'l vor binecuvânta. Astăzi nu e destul să ocupe cineva o poziție pentru ca să se impună, ci e responsabil înaintea *opiniunii publice* despre lupta, ce a purtat-o pentru a se ști valoarea. Lupta de existență se preschimbă în luptă pentru *valorare*, ear la acésta se cere o măsură de cultură, cătră care individul ca și totalitatea indivizilor, poporul dator e să tindă, a și-o însuși cât mai grabnic.

În „Statutul organic”, care normeză viața noastră bisericescă, avem terenul de studiu și deprindere dat pentru a ne crește o generație, care se aibă priceperea pentru exercitarea și a *drepturilor politice*. Extinderea libertăților și drepturilor politice asupra straturilor tot mai largi a poporului, consolidarea în inima poporului a drepturilor, ce le are pe lângă datorințe în stat, exercitarea propriei administrații în comună, cerc, municipiu și țără, impun categorice postulate fie-căruia, mai ales preotului, pentru luminarea și îndemnarea poporului la o conlucrare comună, folositoare nemului și patriei. Nimenea nu pôte sta retras în contemplații platonică, în liniște stoică, căci judecata publică cere samă dela fiecare, cum și-a împlinit datorințele legate de postul seu.

Să dăm poporului prin biserică și școlă o cultură generală, să întemeăm o armonică și energetică conlucrare a tuturor conducătorilor nostri luminați, întru promovarea afacerilor de obște și să căutăm a introduce în locul unei lupte platonice, lupta pentru *valorare* pe toate terenele.

Conferența din Mediaș.

Cuvânt de deschidere,

rostit de comisarul consist. Demetriu Moldovan

Onorabilă conferență învățătorescă!

Motto: „fiul învățat înțelept va fi, — și pe cel ne învățat slugă-l va avea! Din *Pildele lui Solomon*.”

Școli, fonduri, conferențe, — acestea sunt primele mijloace la cari avem a fi în viitor în scopul asigurării existenței noastre naționale! O basă destul de tare de a se opune valurilor oceanului, ce tot mai isbesc încă cu necrutare și crâncenie în stânca vieții noastre.

În timpii de cercările cele mai grele în decursul atâtor seculi, — ce par a nu mai fi avut și altă destinațiune afară de cutropirea elementului nostru, — biserica și e ar biserica, această sfântă maică comună ni-a fost unicul și puternicul scut al limbei și prin această al naționalității noastre.

În acele timpuri de tristă memorie însă pozițiunea noastră era cu totul staționară, — impresurarea noastră de elemente nimicitoare era mult mai înfricoșată, decât a pute măcar și numai să cugetăm la un triumf eliberator, — totă puterea noastră era îndreptată numai asupra scutirii cu ori-ce preț înca de morțe națională, — de aceea biserica a fost în stare să ne ajute!

De vre-o câți-va ani, — pot zice, de vre-o câte-va decenii strigă Românul binsimțitor cu inimă învăpăiată și arzândă „Să nu mai fim staționari“, — ci la lumina și căldura aceluși soare să înaintăm cu pași repezi și neîncrețați pe calea culturii moderne și a civilizațiunii, — cătră destinațiunea noastră!

Onorabilă Conferență!

Cultura, precum cu toții bine știm, e paladiul existenței națiunilor. Pote să se stingă un popor avântat și la cel mai înalt grad al civilizațiunii, — dară spiritul lui va trăi în cultura și literatură sa. Au unde sunt azi Romani și Grecii clasici? Gloria lor câștigată în câmpul luptelor, — a perit ca bulbucul care se ivește pe fața cristalină a râului, — laurul care a înscins fruntea lor, s'a vestejit ca flóra câmpului, în se spiritul lor viește și azi în opurile mărețe, pe cari le-au lăsat posterității și înaintea cărora cu admirație își plăcă capul lumea întregă.

Fundamentul însă pe care are a se baza cultura mai înaltă, e educațiunea și instrucțiunea poporală. Acesta este una dintre cele mai sfinte cauze, — e unica garanță a fericirii familiilor și a bună-stării tuturor, — e condițiune „sine qua non“ a mărimii și gloriei națiunilor.

Pentru aceea nu aflăm nici un popor, în care escitându-se dorul de un viitor fericit, se nu și fi încordată toate puterile, se nu fi întrebuințat toate mijlocele spre promovarea și ridicarea educațiunii poporale, — și această cu tot dreptul, — căci precum e adevărat, că omul e cea mai nobilă creatură

a lui D-zeu, — e regele naturii, — așa e neresturnaver, că el fără educațiune și instrucțiune religioasă-morală trece de ființa cea mai miseraveră, devine victima patimilor neînfrinate, biciul și blăstămii societății omenești!

Nu mai prin educațiune bună se efep-tuește desvltarea și perfecționarea armonică a facultăților spirituale și corporale în direcțiunea morală, se cultivă mintea, se nobilităză inima — în aceea se sâdește știința, în această frica lui D-zeu —, se nutrese simțemintele bune, se stîrpesc morburile morale și propensiunile pecătose și ruinătoare, pe scurt, Onorabilă conferență, prin educațiunea bună, se formăză omul cetățan bun, naționalist adevărat și creștin folositor, adecă i-se exopereză fericirea atât pământescă cât și cea după mormânt !

Drept aceea un popor, care nu se desbracă din brațele letargiei ucigătoare, care nu nisuce din toate puterile a întra în sanctuarul culturii, — un atare popor se pörtă cu indiferentism și nepăsare condemnând cătră viitorul său, comite păcat contra lui D-zeu, care l'a provăzcut cu puteri spirituale atât de frumoase și el se negrijește a le desvolta, a-le cultiva!

Onorabilă Conferență!

Stimați Domni și Frați!

Conform Venerabilei dispozițiuni consistoriale, ce Vi-s'a comunicat, după un an și ceva mai bine eară-și ne vedem întruniți în conferența învățătorescă în acest onorabil centru al cercului nostru, — da, eară-și ni-se ofere ocasiunea plăcută, fraților, a ne consulta împreună, cu iubire de adevărați frați ai unui și aceluiași neam, și tot atâta apostoli propagatori ai educațiunii mult cercatului nostru popor românesc, — asupra unor lucruri din viața noastră școlară, din sfera educațiunii poporale.

Obiectele de pertractat în prezenta conferență, cu elaborarea cărora am însărcinat pe unii din membrii cercului nostru conferențial, — sunt așa zicând cu o mică excepțiune obiecte de toate zilele din instrucțiunea poporală.

După implorarea sfântului spirit la cultul divin celebrat azi, în biserica noastră din această onorabilă comună, asupra lucrărilor noastre conferențiale, — ce mi-ar mai rămânea acum în fine, stimaților domni și frați învățători, mai oportun, ca aceea, ca să vă provoc pe toți și pe fie-care deosebit: să lucrăm toți încât ne iartă puterile, „quantum potes, tantum aude“, să ne învățăm spiritele noastre cu sciințele recerute prin normele în vigore, din sfera instrucțiunii poporale, — căci numai astfel vom fi în stare a împărăștia întunerecul și înlocui lumina, numai astfel poporul nostru, și cu deosebire generațiunea viitoare a neamului nostru, se va pută elibera de cătușele slugărniceii, pronunțate odinioară preanimerit de înțeleptul Solomon, — pe lângă cari declar conferența învățătorescă de deschisă.

de vodă a Basarabescilor. Dacă Hunyadiescii nu s'ar fi tras din ramul Danesc al Basarabilor, cu ce drept ar fi putut numi ei pe Marinovicescii consăngeni ai lor?

Originea română a familiei Majláth este certă și exclude ori-ce îndoiială, ca și a familiilor: Csulay, Drágffy, Fiáth, Kenderessy, Kendeffy, Iósika, Makray, Nalácszy, Macskássy, Nopcsa, Zeyk, etc. Un ram al Majláthescilor există până azi în Dejani, cott. Făgărașului, ear altul în Țințari (Szunyogszeg). Mateiu Majláth, boier făgărașan, a locuit în secl. XV în Comana, țera Făgărașului; el avu cinci ficiori: *Comșa, Ioan, Negoșa, Zehan* sau *Ștefan și Dimitrie*. Ștefan ajunsese ca ostaș în curtea lui Ludovic II. Cu bani câștigați în acest serviciu cumpără tatăl său ca zălog domeniul familiei Petki din Crihalma (Királyhalma) și câștigă mai târziu și Țințarii.

Străbunul familiilor *Kenderessy și Kendeffy* fu un *Kende de Malomviz* (1404); fiii acestuia au fost: *Kende și Ioan*. O diplomă din 1439 pe acest Kende și Ioan împreună cu fiii lor: *Ladislau, Kenderes, Nicolae și Kende* îi numesce: „nobiles Valachi nostri de Malomviz“.

Este interesant, că unii dintre agitatorii români mai însemnați de azi, încă se trag din familia nobiliare maghiare (unguresci?). *Coroianu* e din familia Koroján de Karulyfalva et Dragavilma, *Lucaci* din familia Lukács de Kis-Buny, *Ioan Rătiu*, presidential disolvatului comitet național român, din familia Rátz de Ujlak; strămoșii vice-presidentului

Conferența din Deș.

Din nordul Transilvaniei, Octobře 1899.

Este un șir lung de ani, de când am fericirea a ceti ziarul „Telegraful Român“, dar numai de tot rar am aflat în colónele lui câte o corespondență, apărută și din această parte nordică a Transilvaniei. Acesta se în-tîmplă nu pentru că doră pe aici nu s'ar lucra nimic; din contră, în împrejurările de tot grele din aceste părți se lucră foarte mult — dar, absorbindu-se aprópe tot timpul forțelor spirituale în lupta de conservare purtată cu elementele străine de limbă și biserică noastră, se scrie foarte puțin în ziare.

Me voi încerca eu să descriu în cele următoare decurgerea conferenței, ținute în Deș.

Noi, învățătorii, ne-am dus cu cel mai mare drag la Deș, locul întrunirii conferenței, se ne implinim datorința — dar mult ne atrage la acel oraș simpaticul și zelosul nostru comisar consistorial P. O. D. *Teodor Herman*, protopresbiter în Deș, și s'alpului ortodoxiei noastre în aceste părți espuse.

Pe timpul, când eram constituiți în reuniune, Domnia Sa ni-a fost președinte districtual începând din vara anului 1883—1891, când spre marea noastră durere a abzis din cauză sanitară și din cauza înmulțitelor sale afaceri protopopesce.

În acel restimp ni-a condus cu atât zel, pricepere, tact și iubire, încât eram veseli și mândri, că il avem în fruntea noastră.

De aci simpatia și iubirea devotată, ce o avem față de D-Sa și mândri ne simțim iară, avându-l din anul trecut, adecă dela reactivarea conferențelor învățătoresce încăee, iară în fruntea noastră!

După această mică digresiune, preste care nu voiam la nici un cas a trece din motivul, că adevărul și vrednicia adevăraților nostri bărbați ai bisericeii trebuie să se scie, — se revin la obiect.

În ziua deschiderii conferenței, adecă în 14/26 Octobře a. c. Dl comisar a ținut liturgă, împreună cu învoarea Duchului Sfânt, la care am asistat toți învățătorii și după care Dl comisar la 10 ore a. m. a deschis în sala școlii noastre de acolo conferența prin următorul cuvânt de deschidere:

Onorată Conferență!

Domnilor Învățători!

După intervalul de un an de muncă grea, prestată de D-vóstre în ogorul educațiunii poporale, ne vedem astăzi iară întruniți în această conferință, unde depunând împreună rezultatul practicei învățământului, datori suntem a emula întru năsuința, de a afla și stabili în casurile date calea cea mai bună, ce ar conduce la luminarea poporului și prin această la binele particular și comun.

Nu mai educațiunea cea corectă și basată pe simțul religioasă-moral, și dată între condițiuni externe favorabile, pótē duce la înaintare și fericire. Și tocmai din motivul, că — precum am observat — au început deja

comitetului, *Gheorghe Pop de Bazest*, cu numele adevărat Ilyéfalvi Pap György, au primit nobilitatea maghiară la 16/8 dela Apafi“.

M'am rugat...

Eram așa singură 'n sat
Și mulți cu petri 'n mine-au dat
Și câte nume nu 'mi-au pus...
Dar' am tăcut, nu le-am răspuns
Și nimerei eu nu m'am plâns
Ci — m'am rugat.

Și greu 'mi-a fost de suportat
Căci multe rele-am îndurat
Și nedreptăți și clevertiri
Și răutăți și uneltiri
De n'aveam pace nicăiri
Dar' — m'am rugat.

Și eată, multe s'au sfinșit
Și Dumnezeu a rânduit
Să vadă lumea c'a greșit
Pe mine când m'a ponosit,
Ear' eu cu ochi senini am stat
Și — m'am rugat.

Și de-a mai fi de suportat
Și la oraș ca și la sat:
În liniște le voi răbda,
Având curată inima
Și Dumnezeu 'mi-a ajutat
Căci — m'am rugat.

Maria Cioban.

a se îngreuna și altera în unele locuri condițiunile educațiunii poporale, ce între orice împregiurări ar trebui se rămână în cea mai perfectă armonie: dator sunt din acest loc a atinge această durerosă aparițiune, ca nu cumva, generalizându-se, să formeze cu timpul un obstacol sau chiar un pericol neînvingibil în calea educațiunii poporale.

Condițiunile externe, favorabile școlii poporale sunt: perfectă armonie între preot și învățător, apoi dată perfectă armonie între acestia și părinții elevilor. Unde acești trei factori: director, învățător și familia lucră împreună și într'o sinceră și bună înțelegere, acolo școlă înfloresce și rezultatul educațiunii nu pótē se rămână fără efectul binefăcător, dorit de toți ómenii de bine.

Durere însă, că în unele locuri armonia dintre acești trei factori este adeseori conturbată sau din nesciință sau din rea intențiune.

Această tristă aparițiune se arată aprópe exclusiv între unii preoți și învățători tineri. Înzeștrați ambii cu frumoase cunoștințe teoretice, în praxă nu-și cunosc sau nu voese a-și cunocse sfera lor legală de activitate. Din această cauză — în contra disciplinei — voidn a domina arbitrar unul asupra altuia, se ivesc conflicte între ei, care subminăză autoritatea lor personală și oficiasă, împedecă învățământul și buna educațiune o îngropă. Nu mai vorbesc de mijlocele folosite în mod ascuns și de o parte și de alta cu intențiune de răsbunare, de a sumuța poporul unul în contra altuia și astfel — pe nesciute — a produce anarchia.

Marele va fi însă respunderea odinioră înaintea lui D-zeu, căci sufletele rămase din vina lor în întunerec, din mânilor lor se vor cere! Și sluga, care a sciut voia Domnului seu și nu o a făcut, mult se va bate!

Domnilor Învățători! cercați din toate puterile a fi cu respectul cuvenit față de directorii D-Vóstre locali; observați ordinea și buna cuviință în și afară de oficiu față de ei, și Vě năsuiți cu totă serioșitatea și energia a contribui la încheerea unei armonii sincere și stabile între D-Vóstră și Domnii directori locali, ca astfel se puteți implini cu tot devotamentul înalta chemare, ce-o aveți în sinul poporului!

Tot această datorință încumbe și Domnilor directori locali față de D-Vóstre cu privire la cultivarea bunelor relațiuni întru nisuința promovării învățământului poporal; căci har Domnului, astăzi și la noi învățătorul e un factor însemnat de cultură, și pentru această merită deplina stimă și spriginire din partea tuturor factorilor sei superiori, chemați a lucra împreună la bunătatea religioasă-morală și materială a poporului, încredințat conducerii lor.

Dacă acești doi factori — directorul local și învățătorul — lucră în bună conțelegere și pe această cale și cu scop curat se pun cu energie în coatingere și cu părinții elevilor, stimulând și ambiționând pe părinți cu privire la bunătatea și folosul învățatului: condițiunile favorabile sunt date și atērănă apoi numai dela învățător, ca școlă întru adevăr se corespundă binefăcătoarei și măreței sale mențiuni, pentru care este creată și susținută.

Un moment nu dubitez, că D-Vóstre sciți apreția și întrupă indigitațiile, ce le-am atins până aci, și am firma speranță, că din zi în zi veți depune tot mai mult zel întru implinirea cu consciențioșitatea recerută a sublimei misiuni de pioneri culturali și luminători ai poporului, din sinul căruia ați eșit și în sinul căruia chemați sunteți a lucra!

Conduc fiind de această justă așteptare și implorând ajutorul ceriului asupra lucrărilor noastre: Vě salut „bine a-ți venit!“ și declar conferența de deschisă.

(Va urma).

Conferența preotească din Orăștie.

Onorată Redacțiune! Preoțiimea tractului Orăștie, în 6 Novembre v. a. c. s'a întrunit în conferența orânduită prin un circular al Excelenței Sale Înalt Prea Sfințitului nostru arhiepiscop și metropolit *Ioan Metianu*.

Au participat la conferință aprópe toți preoții tractuali, și a asistat un preot din un

FOIȚA

„Date istorice privitoare la familiile nobile române“

de
Ioan cav. de Pușcariu
(Înceiere).

Așadară întâiul strămoș, cunoscut cu numele, al Hunyadiescilor este Șerban. Se nasce acum aceea întrebare, că cine a fost tatăl acestui Șerban? După-țe Voic e numit și *Buti* ici-colo și după-țe la poporele de religiunea greco-orientală până azi este datină a folosi înaintea numelui său propriu și numele moșului său, din această împrejurare s'ar pută deduce, că moșul lui Voic, și așa tatăl lui Șerban, a fost *Buti*, — Both, eroul lui Ioan Arany.

Dar de unde a venit și cine a fost acest *Buti*? Două casuri sunt posibile. A fost sau unul din urmașii chinezilor valachi, așezați mai de mult în cott. Hunedórei de azi, sau este adevărat aceea, ce afirmă câte un istoric român, că acela s'a tras din ramul familiei muntene de vodă a Danescilor și așa s'a refugiat de persecuțiunile Dragulescilor (Dragulescilor) în Ungaria. Ioan Hunyadi și Mateiu amintesc de câte va ori în diplomele lor pe *Marinovicescii*, principii Albaniei și ai Tesaliei, ca pe scumpii consăngeni ai Hunyadiescilor. *Marinovicescii* însă au fost înrudți, cum se pótē demonstra, cu familia valachă

tract învecinat, și anume preotul Nicolae Maniu din Băcăinț, tractul Geógiului. Semn că D-Sa pelângă aceea că e un aderent al ideii conferințelor preoțești, dorește ca comuna în care e preot, să fie alăturată la tractul Orăștiei, ceea-ce s'a și cerut dela competența autoritate bisericească.

Președintele protopresbiter Vasile Domșa după deschiderea conferinței a pus spre discuție întrebările cuprinse în cercularul archiepiscopesc. Înainte de începerea discuției asupra acelor întrebări, preotul Ioan Boteanu din Bințiș a propus compunerea și apoi trimiteria unei adrese de aderențe I. P. S. nostru archiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, ceea-ce s'a primit între urale de "Să trăiască!" la adresa Inalt Prea Sfinției Sale. Adresa de aderență e de cuprinsul: "Preoțimea tractului Orăștiei, adunată în prima sa conferință, în semn de aderență Vă urază mulți fericiți ani, spre înaintarea intereselor bisericești noastre ortodoxe naționale, și spre binele și fericirea dreptcredinșilor ei fii!"

S'a început apoi discuția, în decursul căreia vorbitorii toți au dat dovezi de pricepere, zel, interes, obiectivitate și serioșitate. Au luat parte la discuția condusă cu înțelepciune și supraveghiată cu multă atențiune de protopresbiterul președinte Vasile Domșa, următorii preoți; Constantin Baicu, ipodaccon și director al școlilor noastre din Orăștie, presbiterii: Ioan Boteanu din Bințiș, Ilie Popovici din Sibiușel, Zaharie Tilicea din Vaidei, Adam Teodor din Turdaș și Manasie Iar din Simeria, respective Toltia.

Chestia conferințelor preoțești, ca ori care altă chestie, pôte avea pe lângă aderenți și adversari. Cari sunt mai mulți, aderenții ori combatanți, și cari sunt argumentele pe care unii ori alții le-ar aduce întru spriginirea principiilor lor e o taină pe care eu nu o pot descoperi; pot însă ca aderent afirma, că conferințele preoțești, întocmai ca reuniunile sau asocierile, fie ele de ori ce caracter numai folositoare pot fi, în genere intereselor noastre bisericești și în special intereselor preoțimeii noastre, dacă sunt conduse cu receruta înțelepciune și indispensabilul tact.

Ce impresiune o fi făcând asupra eventualilor combatanți ai ideii conferințelor preoțești acel cercular al Excelenției Sale archiepiscopului-metropolit, care dispune convocarea preoților noștri în conferințe tractuale, nu se știe încă până acuma, — se pôte însă afirma că el, acel cercular archiepiscopesc, din partea aderențelor ideii conferințelor preoțești e întimpat și salutat cu o bucurie, pe care limba nu o pôte spune și peana nu o pôte scrie; e astfel întimpat și salutat cercularul despre care e vorba, fiindcă e un cercular care comprobă întruiparea ideii conferințelor preoțești, și așa dară un cercular de multă vreme așteptat de ei, de aderenți.

Cred, că exprim o datorință generală, că ideea conferințelor preoțești, emanată din cercularul Inalt Prea Sfinției noastre cap bisericesc, să fie cu desăvârșire întruipată. Mijlocul cel mai ducător la împlinirea acestei dorințe înalte ar fi după a mea părere acela, ca Măritul Congres național-bisericesc, ca supremă noastră autoritate bisericească legislativă, să aducă un conclud, care să cuprindă în sine îndatorirea și îndreptățirea preoților noștri de a se întruni în fiecare an barem odată în conferințe preoțești tractuale, sub președinția concernentului protopresbiter, spre a desbata după un anumit program stabilit de consistoriile eparchiale, chestii, a căror desbatare în prima lin e cade în competența conferințelor preoțești.

Preoții noștri sunt în curat cu ideea despre conferința preoțească, și au capabilitatea de a se presenta înaintea lumii ca demni membri ai conferințelor. Înainte deci cu ajutorul celui de sus!

Romanus Romanorum.

Din diecesa Caransebeș

Nrul mai nou al „Foliei diecesane“ aduce un important cerculariu al P. S. S. Dlui episcop al Caransebeșului Nicolae Popea, din care dăm următorul extras:

În scopul unei chivernisiri raționale a averilor bisericesci, Sinodul nostru eparchial prin concludul său Nr. prot. 27 ex 1899 a autorizat pe Consistoriul diecesan, ca să pôte primi dela comunele bisericesci depuneri spre fructificare. Iar Consistoriul diecesan în ședința sa de astăzi (8 Oct.) a statorit, că pentru sumele depuse aici plătesc interese de 4% și că din venitul celor ce-l va realiza diecesa după sumele depuse, să se formeze un fond special pentru garantarea depunerilor, făcute la cassa noastră diecesană.

Interesele ce compet comunelor bisericesci după depunerile lor, în cât aceea nu

se ridică, se capitalisază tot la jumătate de an, ear despre starea depunerilor se compune cu finea fie-cărui an o consemnare, care se alătură la protocolul sinodului eparchial.

Consistoriul diecesan pune mare preț pe aceea, ca averile bisericesci să fie cât mai bine asigurate în contra perderilor, de care motiv a fost condus și sinodul nostru eparchial, când a autorizat Consistoriul diecesan ca se pôte primi spre fructificare depuneri, ce s'ar face la cassa noastră diecesană din partea comunelor noastre bisericesci.

Drept-aceea deși Consistoriul plătesc procente ceva mai scăzute după depunerile ce se vor face aici, dar având în vedere garanța mare ce li-se ofere deponenților și mai având în vedere și aceea, că câștigul ce-l realizează diecesa se întrebunțeză pentru formarea fondului de garanță și astfel acela va deveni proprietatea și va servi în folosul întregii biserici, recomandăm comunelor noastre bisericesci, ca banii lor gata să-i depună spre fructificare la cassa noastră diecesană.

Se observă însă, că comunele noastre bisericesci pot și de aici încolo să facă depuneri la institutiile de credit și economii, dar numai la de acelea, care dau garanța indestulătoare.

În fine, în interesul bine priceput al comunelor noastre bisericesci credem de lipsă ca s'o spunem, că părerea noastră în ce priveșc investirea banilor bisericesci rămâne neschimbată și pe viitor. Ne vom bucura mult, dacă comunele bisericesci nu se vor mărgini numai la depunerea banilor, fie chiar și la cassa diecesană, ci dându-se ocaziunea bună să cumpere pe banii bisericești și realități, dar mai cu samă pământuri, căci banii bisericesci investiți în pământuri pot să aducă o dobândă mai mare și sunt deplin asigurați.

Revista internă

Fantoma obstrucțiunii, acestui ôșpe parlamentar neplăcut, preocupă cercurile conducătoare din Viena.

Se știe, că prin intervenția Monarchului în ultimele zile s'a ajuns la înțelegere în privința enotei, dar acum alt pericol amenință din partea „dreptei“ austriece, care a hotărît, că la nici un cas nu va primi cuota stabilită. Afară de Cehi au aderat la această rezoluție slavii de Sud, marii proprietari și partidul poporal.

Din România

(Imprumutul României.) „Timpul“ de Mercuri aduce vestea, că guvernul român, pentru a consolida actuala datorie flotantă a României de peste 100 milioane fr., a isbutit a încheia o convenție cu un sindicat de bancheri din Berlin, în interesul contractării unui împrumut mare de 175 mil. Iată telegrama ce o primește „Agenția Română“ din Berlin, în această chestie: „Cercurile financiare confirmă știrea încheerii învoelei dintre guvernul român și un grup de case de bancă pentru plasarea de bonuri de tezaur pe cinci ani.

Totalul bonurilor este de 175 milioane de franci nominal și dobânda de 5 la sută. Guvernul român nu face nici un împrumut nou în timpul circulației acestor bonuri, afară numai pentru plata lor. Bonurile se vor emite în Germania, în Franța, în Belgia, în Holanda și în România.“

(Faptă nobilă.) D-na Maria I. Dimitriu-Teiuleanu, din Pitești a donat școlii profesionale de fete din acel oraș o avere în valoarea de 400,000 de lei, pentru a se face un local de școlă, a se crea burse pentru eleve și a se da dote fetelor pentru a-și înființa ateliere.

(Export de cereale din Moldova.) O mișcare simțitoare s'a produs săptămâna trecută în Moldova de sus în ce priveșc exportul de cereale. S'au transportat peste 200 vagoane de cereale pentru porturile Brăila și Galați.

Revista externă

„Berliner Localanzeiger“ aduce știrea sensatională despre deținerea ministrului de finanțe ruse Witte, care era omul cel mai de încredere al țării. E vorba de mari abuzuri financiare, comise de șeful secției trenurilor și industriei rusești Maximov în cari ar fi complice și ministrul Witte.

NOUȚĂȚI

Rectificare. În raportul nostru din Nr. ultim despre parastusul pentru fericita Impărăteasă-Regină, din greșală s'ar omis numele Ilustr. Sale D-lui arhimandrit Dr. Ilarion Pușcariu din șirul asistenței, care a oficiat, — ceea-ce prin această rectificăm.

Deputat congressional în cercul electoral mirean IX, al Zărandului, a fost ales d-l Simeon Damian, avocat în Brașov.

Sinodul arhidiecesan gr-catolic român s'a întrunit Marția trecută în Blaj. În ziua acesta la 3 ore p. m. adunându-se toți membrii sinodali în reședința metropolitană, s'a ales o comisiune verificătoare de 5, căreia toți membrii prezenți și-au prezentat credențialele. La 4 ore apoi toți membrii Sinodului s'au prezentat la I. P. S. Sa Metropolitan Dr. Victor Mihályi, căruia prin rostul d-lui preposit I. M. Moldovan și-au descoperit simțemintele lor de venerațiune și supunere.

Lucrările Sinodului s'au îndeplinit cam după următoarea schiță: Mercuri la 9 ore a. m. după serviciul d-zeesc, I. P. S. Sa Metropolitan deschide Sinodul prin o cuvântare, la care răspunde protopopul Nicolae Solomon. Se alege 4 notari sinodali. Se declară verificăți pe baza protocolului sesiunii verificătoare, toți membrii sinodali, afară de unul. Se expedeză 2 adrese omagiale, una Papei Leo XIII și alta Maj. Sale Impărătului-Rege Francisc Iosif. Se alege 4 comisiuni: administrativă, financiară, școlară și organizătoare, cărora se dau elaborarea și obiectele sinodali spre studiare și proiectare. Ședința a 2-a, după amăzi: Raporteză comisiunea organizătoare. Raportul comisiunii a avut 3 puncte: 1) Cestiunea jubileului (!) de 200 ani dela unire, care s'a lăsat în buna chip-zuință a episcopatului, să fie peregrinagiu la Roma și să se facă o lespede comemorativă cu numele tuturor membrilor Sinodului present. 2) Conduita preoțimeii, care în general a fost mulțumitoare. 3) Cestiunea autonomiei, în care cestiune Sinodul a luat o rezoluție categorică, prin care se respinge amestecul cercurilor, ce stau în afară de biserica greco-catolică română, și în care Sinodul insistă pentru convocarea unui congres special al provinciei metropolitane greco-catolice, compus din preoți și mireni, cu scop de a crea un organism autonom propriu. Rezoluțiunea se va așterne factorilor hotărîtori. Sinodul s'a încheiat eri.

Valuta de corônă. Cu 1 Ianuarie 1900 intră în vigoare valuta de aur, a cărei unitate e „corônă“. Pentru evitarea de erori și neplăceri se face atent publicul, că pe viitor este a se face deosebire între valuta de corônă și cea austriacă. Adausul obișnuit de valută „austriacă“ sau „ungară“ cade cu totul din us și vom avea a face numai cu corônă și fileri.

Se ușurează cariera militară. Monitorul armatei austro-ungare comunică o ordinațiune a ministrului de resboiu, prin care se plănuește a se introduce o reformă militară importantă. Până acum adecă numai acela putea ajunge rangul de oficer la miliție, care a terminat școlă de cadeți, sau a făcut an de voluntar. După această dispoziție mai nouă, ori-cine pôte fi oficer, care e în-treg trupește și sufletește și care va depune examenul de cadet. De aci înainte tinerul ajuns la asentare, ară voie să se însinue la examenul de cadet, și prestând acest examen, va păși imediat cu șarjă de cadet în serviciul militar. E importantă această inovație mai ales pentru tinerii universitari sau absolvenți de școlile medii, cari osințiți erau până acum a servi sub comanda caporalilor sau sergenților cu mult prea inegali lor în cultură și creștere. Causa acestor dispozițiuni este, că sunt puțini oficeri.

Principele Muntenegrului în crisă de bani. Am vestit și noi nu de mult, că Austro-Ungaria a întruipat comunicația de asemnățiuni postale cu Muntenegrul, din pricină că acest stat a refuzat a achita diferența de pretensiuni ce le au aceste state față de el, ca provenind din comunicația de asemnățiuni postale. — Incurcăturile materiale cari deja de mult apasă asupra principelui Nichita, după vesti din Cetinje, s'au potențat acum de așa, încât micul stat e amenințat în chip serios de un krach rușinos. Pricina de căpetenie a acestor stări de lucruri, spune-se că sunt cheltuelile susținerii Curții din Cetinje, cari prin căsătoria fiului și ficelului Principelui s'au sporit în chip simțitor. Principele Nichita prin căsătoria fiilor și ficelului sale a venit în legătura de rudenie cu Casele domnitoare: italiană, rusă și de Mecklenburg, și așa din lista sa civilă de 250,000 lei, care între împrăjările actuale nu e nădejde să se mai urce, nu e puțință să țină o Curte după toate exigențele unei case domnitoare. Pentru ca să pôte sta alături cu înaltele sale nēmuri, Principele a trebuit să zidescă palate noue. Căsătoria moștenitorului de tron încă l'a costat sume enorme. Și așa el silit a fost să se ajute într'un chip ôre-care. A însărcinat toate venitele de stat la cari a putut ajunge, parte cu imposit, parte le-a pus ca ipotecă pentru împrumuturile mari ce le-a contras dela bănci străine, și în locul acestor venituri a pus în circulație obligațiunile de stat. Aceste hârtii însă n'au curs în străinătate, și așa autoritățile muntenegrene, ca spre pildă direcția poștelor, n'au putut satisface nici într'un chip obligațiunile ce le-au avut cu străinătatea. De aci s'au născut apoi măsurile excepționale de sistare a comunicației postale, ce le-a luat Austro-Ungaria. Singură Austria se spune că are o pretensie de 25,000 fl. față de Muntenegrul. — Situația materială a Principelui e deci foarte sădruncinată. Cele 300,000 lire, permise nu demult dela clironoma italiană (fîica sa), apoi niște împrumuturi mari contrase mai ales dela Banca Otomană, nu ajung nici pe departe pentru acoperirea enormelor trebuințe și datorii, și așa dacă țarul nu va interveni — cum a mai făcut-o în multe rânduri — și micul stat va ajunge pe povernișul unui faliment devastos.

O fundație a lui Rothschild. Bar. Nathaniel Rothschild, precum se știe, încă în 1894 făcuse o fundație de 500,000 corônă pentru oficerii, dela căpitan în jos, deveniți neputincioși, ai armatei comune — fără deosebire de confesie, — și a dăruit spre acest scop și castelul seu din Hinterleiten, în Austria de jos, lângă Reichenau, ridicat cu mari cheltueli, — însă cu restricția, ca fundația să se predea menirii sale numai după mórtea lui. După vestile sosite din Viena, Rothschild a întregit acum această fundație cu 600,000 cor. și castelul pomenit l'a predat deja forului militar pentru scopurile fundației, care l'a și luat în primire și în primăvara anului viitor acest institut de binefacere probabil se va și inactiva.

Cheltuelile lui Dreyfuss. Alfred Dreyfuss petrece tot la vila Villemarie, în apropiere de Carpentras, unde va rămâne probabil totă iarna. Zulele trecute a primit nota cheltuelilor procesului din Rennes, care se urcă esact la 20,847 lei 7 bani și cuprinde, pe lângă cheltuelile de judecări și taxa maritorilor, experti și traducători, costul sentinței și costul hotărârii consiliului de resboiu pentru primirea desistării.

Calea ferată din Caucazia. O telegramă sosită din Petersburg anunță, că guvernul rusesc a decis construirea liniei ferate a Caucazului, unind Tiflis cu Wladivostock. Acestă linie va costa 43 milioane de ruble. Se noteză importanța strategică și comercială a acestei linii ferate.

Devastările unui cutremur de pământ. În Constantinopol s'a compus acum nu demult statistica devastărilor pricinuite de uriașul cutremur de pământ ce a bântuit în tómnă trecută unele ținuturi ale Asiei-mici. Din această statistică reese în general următoarele date: În orașele Vanizli, Sarakjoi și Karaghatsh au fost omorâți 356 ômeni, ear 264 răniti; au fost ruinăte 556 de prăvălii și magazine; s'au surpat: 3 edificii publice, 2 biserici creștine, 73 meceturi, 136 școle și 4778 edificii private. Apoi numărul caselor private, cari au suferit zdruncinări mai neînsemnate, încă se urcă la câteva mii.

Greva potcovarilor. Din Paris se transmite următoarea veste: Aprôpe 1200 de potcovari din Paris s'au pus în grevă, pretinzind sporirea salariului și scăderea ôrelor de muncă. Urmărire acestei greve e șimor deja, deore-ce mai multe case comerciale, ai căror cai nu fuseseră potcoviți, n'au putut să predea furniturile, și dacă greva va mai dura mult timp se prevede o neplăcută stagnare în afaceri.

Notiță literară.

Au apărut următoarele opuri:

Protocollele congreselor extraordinare naționale-bisericesci ale metropoliei rom. gr.-or. din Ungaria și Transilvania, convocate la Sibiu, pe 17/29 Decembrie, 1898 pentru alegerea de metropolit, și pe 16/28 Maiu 1899 pentru întregirea venitului preoțesc. Edițiunea Metropoliei Sibiu, tiparul tipogr. archid. Prețul 40 cr.

Teoria revelațiunii, studiu apologetic de Dr. Vasile Găina, profesor extraord. la facultatea teologică ort. or. din Cernăuți. Editura autorului. Societatea tipografică bucovinică. Lucrarea aceasta apărută mai întâi într-o serie de numeri în „Candela”. denotă un studiu aprofundat și vast din partea autorului.

Caractere morale, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor, Brașov, tipografia A. Mureșan, 380 pag., prețul 2.50 cor.

Titlul însuși ne indică cuprinsul interesant al acestei cărți menite pentru educația tinerimii. Ea se impune ca o scriere de cea mai mare valoare în mâna părinților, cari prin exemplele aduse pot înfrunzi asupra inimii și sufletului copiilor lor.

Calendarul Minervei pe a. 1900, mică enciclopedie populară a vieții practice, cuprinzând: 100 articole, 100 ilustrațiuni, 6 suplimente artistice și un plan al orașului Iași. București, editura institutului de arte grafice și editură „Minerva” str. regală 6. Prețul 80 cr. Conține între multe ilustrații și excelentul portret al Eminenței Sale Metropolitului nostru Ioan. — E un călindar eminent în toate privințele.

Calendarul poporului pe 1900, anul al XV-lea. Ediție jubilară, prețul 20 cr. E un calendar portativ, bogat în cuprins.

Mătase de bal 45 cr.

pană la 14.65 per metru — precum și „mătase Henneberg” neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, colori și desinuri. **Particularilor liberă de vamă și porto în casă. Mustre cu întorcerea poștei.** Fabricile de mătase G. Henneberg (lief. de curte ces. și reg.) Zürich. [6] 4—

Ad Nr. 269/1899. [228] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala din Lăpușul superior, tractul Dobrei, devenit vacant prin abdicare, se scrie de nou concurs.

Emolumentele împreunate cu acest oficiu sunt: salar de 300 fl., repartat dela popor, cuartir natural și lemne necesare.

Recursele, instruite conform normelor în vigoare, au să se înainteze subsemnatului oficiu în 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român”. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Dobra, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dobra, 20 Octobrie, 1899.

Ios. Morariu
prot.

Nr. 397/1899. [230] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de classa a III-a Blășeni-Grosuri cu filia Obârșe se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor, instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zărandului în conțelegere cu comitetul parochial concertent.

Brad, la 4 Octobrie, 1899.

Vasiliu Damian
protopresbiter

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

In *Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu*, a eșit de sub tipar:

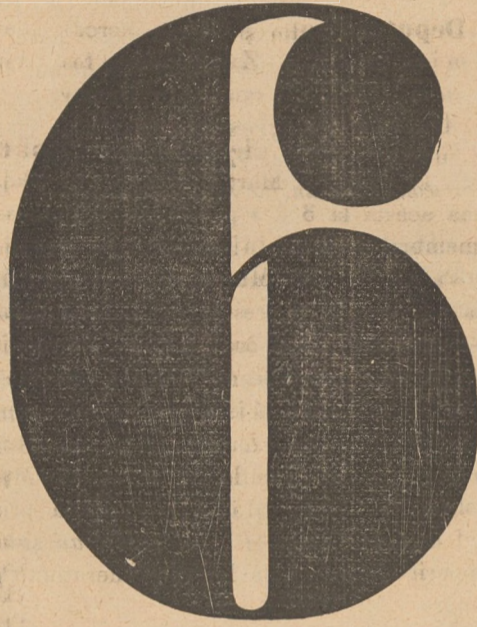
Dogmatica ortodoxă

de
Greg. Pletosu,
protoiereu, profesor gimnasial

Carte aprobată de Preaveneratul Sinod archidieceșan gr. or.

Prețul broș. fl. 1.20, pentru România 3 franci.

La tôte

tragerile ale

loteriei de binefacere

în favorul spitalului reuniunii policlinice din Budapesta, un los costă numai

1 corónă.

Câștigul principal valorează
coróna

100.000

5 câștiguri à 20.000 cor.
etc. etc.

cari la cerere se răscumpără în bani gata de cătră administrațiune cu 20% scăzământ.

Tragerea primă
irevocabil la 4 Ianuaru.

Comande efectuește prompt:
Biroul loteriei de binefacere

IV. Kossuth-Lajos-u. 1.

[229] 2—7

Bustul lui Șaguna

vărsat în gyps (măr. 50/30 cm.)

se capătă numai la

Librăria archidieceșană.

Prețul fl. 1.50.

Din *Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu*, se pôte procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv
despre frumos și artă,

de
Dr. Iosif Blaga,
profesor.

Prețul broș. fl. 1.80.

[218] 6—10

Albumină nutritore.

1 kg. Tropone are acelaș efect la nutrire, ca 5 kg. carne de vită de cea mai bună calitate sau 180—200 ouă. Tropone ul în corp se preface direct în sânge și muschi, fără să producă grăsime. Tropone ul are deci ca urmare — consumându-se regulat — o însemnată întărire a corpului atât la omeni sănătoși, cât și la cei bolnavi, și se pôte adauga în ori ce mâncare, fără ca prin această să se altereze gustul. Pe lângă prețul lui de tot moderat se pôte procura de ori-cine prin farmacii și drogherii

Fabricele de Tropone, Mülheim-Rhein.

Agentura gener. pentru Austro-Ungaria:
M. Winckler, Viena 5, Wienstr. 55.

Cel mai mare deposit

de

Cărți postale ilustrate

este fără îndoială al

Librăriei archidieceșane.

Se vënd en gros **2.50 fl. suta**, en détail cu **3, 5 și 8 cr. bucata** (cele din urmă sunt pictate cu mâna).

Ediția Librăriei:

O Selișteancă, ediția II
Port bănățeneșc
Grup de Seliștene dela fond de teatru
Grup de Călușeri dela fond. de teatru,
Seliște
Un cioban din Ardeal
O Româncă din Câmpeni
Tipografia Archidieceșană

Va apărea în curënd:

Seliștea întregă, tablou
Piața din Seliște
Biserica cea nouă
Fântâna Foltea cu Călugărul
Biserica dela Fântâna Foltea
Pavilionul elvețian din Seliște
O păreche rom. din Țiara Oltului

In Comisiune:

Frumșețe (dame) din Paris. — Vederi din Sibiu. — Seliștene. — Castelul lui Ioan Corvin (Hunyad). — Vederi din România (Bucuresci). — Români la Roma. — Costumuri naționale diferite. — Partii din Carpați. —

Cărți postale înflorate, foarte acomodate pentru gratulări de anul nou, sêrbători etc.
Cărți postale, foarte potrivite pentru gratulări la zile onomastice.

Peisage-uri (Vederi dela țară).

Cele mai fine și deosebite bilete de gratulări pentru anul nou, sêrbători, onomastice etc., dela 6 cr. până la 45 cr. bucata + 5 cr. porto postal.

Turnătoru de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

în Timișóra — Fabrică

se recomandă a pregăti clopote noue, precum și la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt tocite de o lătore, prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomandă [164] 15—26

clopote patentate găurite

invenție proprie, mai de multe-ori premiate cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoșă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Editura și tiparul tipografiei archidieceșane.